

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องต่อการสรรหา
ข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ

นายไกร เกษทัน

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-853-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS , PROVINCIAL ADMINISTRATORS AND
RELATED PERSONS CONCERNING RECRUITMENT OF TEACHER
OF THE MINISTRY OF EDUCATION**

MR. KRI KETTUN

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-853-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้
                                  เกี่ยวข้องต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ
โดย   นายไกร เกษทัน
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. ปองสิน ชูวัฒน์กุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉัฐนิภา คูปรัดน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ปองสิน ชูวัฒน์กุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ)

พิมพ์ด้วยฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ไกร เกษทัน : ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ (OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS, PROVINCIAL ADMINISTRATORS AND RELATED PERSONS CONCERNING RECRUITMENT OF TEACHER OF THE MINISTRY OF EDUCATION) อ. ที่ปรึกษา ดร. ปองสิน ชูวัฒนกุล, 221 หน้า. ISBN. 974-638-853-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 741 คน ผู้บริหารระดับจังหวัด จำนวน 191 คน และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 191 คน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 7 ประเด็นตามแนวคิดการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ 1) การจูงใจบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู 2) คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ของสังคมไทย 3) คุณสมบัติของข้าราชการครู 4) การสอบแข่งขัน 5) การคัดเลือก 6) การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ และ 7) การพัฒนาข้าราชการครูบรรจุใหม่

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องพบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

3970161527 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD: SCHOOL ADMINISTRATORS / PROVINCIAL ADMINISTRATORS/ RELATED PERSON / RECRUITMENT / TEACHER / MINISTRY OF EDUCATION
KRI KETTUN : OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS, PROVINCIAL ADMINISTRATORS AND RELATED PERSONS CONCERNING RECRUITMENT OF TEACHER OF THE MINISTRY OF EDUCATION. THESIS ADVISOR : PONGSIN CHUWATTANAKUL, Ph.D. 221 pp. ISBN 974-638-853-3

The purpose of this research was to study and compare opinions of school administrators, provincial administrators and related persons concerning recruitment of teacher of the Ministry of Education. The study sample consisted of 741 school administrators, 191 provincial administrators, and 191 related persons. The rating - scale questionnaire form used in this study was divided into 7 areas according to the Teacher Recruitment Concept of the Ministry of Education, namely ; 1) Induction of Person into Professional Teacher, 2) Desirable Characteristic of Teacher for Thai Social, 3) Characteristic of Government Teacher, 4) the Examination, 5) Selection, 6) Probation Period, and 7) Development Training for the New Entry.

The results of this research indicated that the respondents agreed upon those 7 concepts of the Teacher Recruitment Concept of the Ministry of Education at the high level.

When the opinions of school administrators, provincial administrators and related persons were compared, it was found that there were not significantly different at the 0.05 level.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้
                                  เกี่ยวข้องกับองค์การสหราชอาณาจักร การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
โดย   นายไกร เกษทัน
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. ปองสิน ชูวัฒนกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดำเนินหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉัฐนิภา คุปรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ปองสิน ชูวัฒนกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. ปองสิน ชูวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์ นายเถียม พูนเอี่ยม นายศกรินทร์ สุวรรณโรจน์ นายโสภณ นุ่มทอง และนายประเสริฐ จริยานุกุล ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ ตลอดจนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมนานจิตร สุคนชทรัพย์ และอาจารย์กอบกุล พฤษะวันที่มีส่วนให้คำปรึกษาแนะนำในงานวิจัยในครั้งนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและ กรมสามัญศึกษาผู้บริหารระดับจังหวัดและหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ทุกท่านซึ่งกรุณา ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนประจำภาควิชาบริหารการศึกษาและครูอาจารย์ ทุกท่านที่ได้ให้คำสั่งสอน และให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับ งานวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมารดา ที่ให้การสนับสนุนในทุกทาง และเป็นกำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมา นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุน สนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งด้วย

ไกร เกษทัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5 คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
1.8 ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	11
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสรรหาบุคคล.....	14
2.2 องค์กรกลางบริหารงานบุคคล.....	25
2.3 การสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ.....	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	79
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
3.5 เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	86
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	87
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัด และผู้เกี่ยวข้องต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	93
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	153
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	154
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	158
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	184
รายการอ้างอิง.....	186
ภาคผนวก.....	191
ภาคผนวก ก.....	192
ภาคผนวก ข.....	201
ประวัติผู้วิจัย.....	221

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งและได้รับคืน.....	85
2	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	88
3	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ.....	89
4	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิสูงสุด.....	91
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการ มุ่งใจบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู.....	93
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ด้าน คุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ของสังคมไทย.....	98
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านคุณสมบัติ ของข้าราชการครู.....	101
8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ด้าน การสอบแข่งขัน.....	113
9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ด้าน การคัดเลือก.....	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการ ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ.....	126
11	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ด้าน การพัฒนาข้าราชการครูบรรจุใหม่.....	132
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความคิดเห็น ของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 7 ด้าน.....	140
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการจูงใจบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู.....	143
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านคุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ของ สังคมไทย.....	144
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านคุณสมบัติของข้าราชการครู.....	145

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 การเปรียบเทียบรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านคุณสมบัติของข้าราชการครู.....	146
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการสอบแข่งขัน.....	147
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการคัดเลือก.....	148
19 การเปรียบเทียบรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการคัดเลือก.....	149
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ.....	150
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการพัฒนาข้าราชการครูบรรจุใหม่.....	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการสรรหาข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 7 ด้าน.....	152

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย